

S Z E M L E

Szabó Zoltán:

Új nyelvészeti könyvek és folyóiratcikkek

Általános nyelvészet

/A nyelv általános kérdései nyelvfilozófiai, nyelvelmélet, terminológiai problémák/.

- 155./ Bata Imre: Nyelvbölcseleti fragmentumok Németh Lászlónál. = 5842. - -: Képek és vonulatok. 360-378. p.
156. Bolinger, D.: Truth is a linguistic question. = Language. 49. 1973. 3, 539-550. p. Bibliogr. 549-550. p. Az igazság nyelvészeti kérdés.
- 157./ Christensen, B.W.: Glossématique, linguistique fonctionnelle, grammaire générative et stratification du langage. = Word, 23. 1967. 1-3. 57-73. p. Glosszematika, funkcionális nyelvészet, generatív nyelvtan és a nyelv rétegei.
- 158./ Culik, K.: Basic Problems in the Mathematical Theory of Languages. = Linguistics. 118. 1973. dec. 5-42. p. A nyelvészet matematikai elméletének alapproblémái.
- 159./ Dietze, J.: Die metasprachliche Beschreibung von Informations-Recherchesprachen. Anmerkungen zur Polysemie. = ZPhSK. 26. 1973. 3-4. 257-259. p. Metanyelvi leírás az információ-kutatás nyelvéről
- 160./ Francois, D. et F.: L'Abiguité linguistique = Word, 23. 1967. 1-3 150-179. p. Kétértelműség a nyelvészetben.
- 161./ Greenberg, J.H.: Language and Linguistics. = --. Language. Culture and Communication. Stanford, 1971. 156-167. p. 5877. Nyelv és nyelvészet.
- 162./ Greenberg, J.H.: The Nature and Definition of Language. = - -. Language. Culture and Communication. Stanford, 1971. 260-273. p. A nyelv természete és definíciója.
- 163./ Greenberg, J.H.: The Science of Linguistic: = - -. Language, Culture and Communication. Stanford, 1971. 274-294. p. A nyelvtudomány.
- 164./ Hazai György: A módszertani haladásról a nyelvtudományban. = M. Tudomány. 80./18/ 1973. 11. 746-749. p.
- 165./ Kelemen János: Az ideák jelei. Locke nyelvelmélete. = Világosság. 14. 1973. 12. 736-743. p.
- 166./ Lerchner, G.: Anwendbarkeit der Kausalitätsrelation in der diachronischen Sprachwissenschaft. = ZPhSK. 26. 1973. 3-4. 342-354. p. A kauzális kapcsolatok alkalmazhatósága a diakrón nyelvtudományban.

Meier, G.F.: Das Verhältnis der Sprache und Denken in der Sicht sowjetischer Arbeiten. I. Ergebnisse der Diskussion an der Akademie der Wissenschaften der UdSSR 1965. = ZPhSK.26.1973. 3-4. 221-256. p.

A nyelv és gondolkodás viszonya a szovjet munkák tükrében. I. A Szovjet Tudományos Akadémián tartott viták eredménye.

Neumann, W.: Ideologische und theoretische Fragen bei den Arbeiten zur marxistisch-leninistischen Sprachtheorie. * ZPhSK.26. 1973. 3-4. 276-283. p.
Ideológiai és elméleti kérdések a marxista-leninista nyelvelméleti munkákban.

Parkinson, Frank C.: Linguistic and mathematical infinity. = Cahiers Ferdinand de Saussure.27. 1970-1972. 55-64.p.
A nyelvészeti és a matematikai végtelen.

Seboek, T.A.: Problems in the Classification of Signs. = Acta Linguistica.22. 1973. 1-2. 7-18. p.
Problémák a jelek osztályozásában.

Sztepanov, Ju.Sz.: Szovremennüe szvjazü lingvisztiki i logiki. = Voproszü Jazükoznani-ja. 1973; 4. 62-75. p.
A nyelvészet és logika kapcsolatai ma.

168./ Nagy Ferenc: Hol tart ma a nyelvtudomány? = M.Nemzet 1974. márc.10. 13. p.

170./ Oyelaran, O.O.: Aspects of Linguistic Theory in Firthian Linguistics. = Word, 23. 1967. 1-3. 428-452.p.
Nyelvelméleti szempontok az első nyelvészeknél.

172./ Revzina, O.G.: Tipologicseszkiy analiz grammaticseszkoj kategorii roda /na materiale szlavjanszkih jazükov/. = Revue Roumaine de Linguistique.19. 1974. 1. 53-58. p.
A nyelvtani kategóriák fajtáinak tipológiai elemzése.

174./ Suchsland, P.: Überlegungen zum Systemaspekt der Sprache I. = Deutsch als Fremdsprache.11.1974. 1. 5-12. p.
Meggondolások a nyelv rendszer szemléletéről.

176./ Wüster, E.: Die allgemeine Terminologielehre - ein Grenzgebiet zwischen Sprachwissenschaft, Logik, Ontologie, Informatik, und den Schwissenschaften. = Linguistics. 119. 1974. 61-106. p.
Az általános terminológián - egy határterület a nyelvtudomány, logika, ontológia, informatika, és más tudományok között.

Univerzália elm.

- 177./ Droste, F.G.: Qualifying and Relational Terms as Linguistic Universals. = Linguistics. 118. 1973. dec. 43-88. p. Meghatározó és viszonyító terminusok mint nyelvi univerzálék.
- 178./ Guhman, M.M.: Lingviszticeszkije unverszalii i tipologiceszkije iszsledovanija. = Voproszű Jazűkoznanija. 1973. 4. 3-15. p. Nyelvi univerzáliák és a tipológiai vizsgálatok.
- 179./ Siama-Cazacu, T.: La régularisation: l'un des universaux de l' acquisition de la langue. = Cahiers de Linguistique Theorique et Appliquée. 10. 1973. 1. 63-92. p. Bibliogr. 90-92. p. A rendezés: a nyelvi univerzáliák egyikének elsajátítása.
- 180./ Zsivov, V.M. - Uszpenskij B.A.: Centr i periferija v jazűke v szvete jazűkovűh unverszalij. = Voproszű Jazűkoznanija. 1973. 5. 24-29. p. Centrum és periféria a nyelvben a nyelvi univerzáliák fényében.

Nyelvtan /mondattan, lexikológia /szaknyelv/,
funkcionalizmus, genesztiv nyelvtan, stb./

- 181./ Admoni, V.G.: An Attempt at Classifying the Grammatical Theories in Contemporary Linguistics. = Linguistics. 116. 1973. nov. 5-20. p. Kísérlet a mai nyelvészet nyelvtani elméleteinek osztályozására.
- 182./ Admoni, W.G.: Die Satzmodelle und die logisch-grammatischen Typen des Satzes. = Deutsch als Fremdsprache. 11. 1974. 1. 34-41. p. A mondatmodell és a mondat logikai-grammatikai típusai
- 183./ Barna Géza: A mindennapi nyelvtől a tudományos szaknyelvig. = Korszerű szakszövegoktatás. Miskolc, 1972. 296-310. p.
- 184./ Chevalier, J.-Cl.: Ideologie grammaticale et changement linguistique. = Langages. 8. 1973. 32. 115-121. p. A nyelvtan ideológiája és a nyelvészeti fordulat.
- 185./ Czuni István: Korunk és a szaknyelv. = M. Nyelvőr. 97. 1973. 4. 403-416. p.
- 186./ Dezső László: Hol találhatunk közös alapot vitáinkhoz. = M. Tudomány. 81/19/ 1974. 2. 100-103. p.

Frank, M.:
Transformational grammar:
theory and application to
foreign-language teaching
= Les Langues Modernes.67.
1973. 4. 455-464. p.
Transzformációs nyelvtan:
elmélete és alkalmazása
az idegen nyelv tanításában.

Greimas, A.J.: La Structure
des actants du récit. Essai
d'approche générative. =
Word. 23. 1967. 1-3 221-
238. p.

A beszédrészek strukturája.
Kísérlet generatív megköze-
lítésre.

Heller, L.G.: - Macris, J.:
Perspectives in Functionalism.
= Word. 23. 1967. 1-3. 288-
299. p.

A funkcionális perspektívái.

Klimov, G.A.: K proizhozdeniju
ergativnoj konstrucii
predlozsenija. = Voproszű
Jazűkoznanija. 1974. 1. 3-14.p.
A mondat ergatív konstrukciói-
nak eredetéről.

Newman, J.: A Proposed
Transformational Rule. =
Linguistics. 116. 1973. nov.
115-122.p.
Egy ajánlott transzformációs
szabály.

Pelosi, A.: What is
"Grammar"? = The Modern
Language Journal. 57. 1973.
7. 329-335. p. Mi a "nyelvtan"?

Schweiger, P.: New trends in the
theory of text grammars. = Revue
Roumaine de Linguistique. 19. 1974.
1. 59-72. p.
Új irányzatok a text grammars
elméletében.

188./ GLINZ, Hans: Gramma-
tik und Sprache. =
Wirkendes Wort I.
Düsseldorf. 1962.
184-194. p. 5796.
Nyelvtan és nyelv.

190./ Haas, W.: John Lyons.
Introduction to
theoretical linguistics,
= Journal of Linguistics.
9. 1973. 1. 71-113. p.
Bibliogr. 112-113.p.
Bevezetés az elméleti
nyelvtanba.

192./ Kenesei István: Egyes
névmások generálásáról.
Nyelvtud. Közl. 75. 1973.
1. 125-153. p.

194./ Morin, Y.Ch.: A Computer
Tested Transformational
Grammar of French. =
Linguistics. 116. 1973.
nov. 49-114. p.
Központes vizsgálát a
francia nyelv transzformá-
ciós grammatikájában.

196./ Novikov, L.A.: Antonimija
i. ee szootnosenie sz
drugimi kategorijami
leksziki. = Russzkij
Jazűk v Nacional'noj Skole
1973. 4. 5-14. p.
/Az antonimia és viszonya
más lexikai kategóriákkal.

198./ Rath, R.: Zur linguistischen
Beschreibung kommunika-
tiver Einheiten in
gesprochener Sprache. =
Linguistik und Didaktik.
4. 1973. 3. 169-185.p.
A beszélt nyelv kommunika-
tív egységeinek nyelvi le-
írásához.

- 200./ Swaminathan, R.: The Word. = Iral. 11. 1973. l. 29-49. p. Bibliogr. 47-49. p. A szó.
- 202./ Zgusta, L.: Multiword Lexical Units. = Word 23. 1967. 1-3 578-687.p. Többtagú szótári egységek.
- 201./ Vincenz-Vintu, Ileana: The Ellipsis and the Transformational Theory. General Remarks. = Cahiers de Linguistique 103-115. p. Bibliogr. 114-115. p. Az ellipszis és a transzformációs elmélet. Általános megjegyzések.
- 203./ Volodin, A.P.: K voproszű ob ergativnoj konztrukcii predlozsenija. = Voproszű Jazükoznanija. 1974. l. 14-23. p. A mondat ergativ konstrukciójának kérdéséhez.

Strukturalizmus

- 204./ Baszsz, I.I.: Szmüşzlovaja sztruktura i ego okruzszenie = Vesztnik Leningradzkogo Universziteti. No. 20. 1973. Vűp. 4. 135-139. p. Gondolati struktura és környezete.
- 205./ Hartung, Joachim: Die gesellschaftliche Determiniertheit von Sprache und Kommunikation in der Sicht des Strukturalismus und der generativen Grammatik I. = ZPhSK. 26. 1973. 3-4. 260-275. p. A nyelv és kommunikáció társadalmi determináltsága a strukturalizmus és a generatív grammatika szempontjából.
- 206./ Krivoszov, A.T.: Sztruktura jazüka i szisztema klaszszov szlov. = Voproszű Jazükoznanija. 1973. 4. 86-97. p. Nyelvi struktura és a szavak osztályozásának rendszere.
- 207./ Slagle, U. v.: On the Possibility of Correlating the Structure of Perception with the Structure of Thought and Meaning. Linguistics. 117. 1973. dec. 85-96. p. Az érzékelést kifejező strukturák korrelációja a gondolatok kifejező strukturákkal.
208. Szerdahelyi István: Vita a strukturalizmusról a magyar irodalomtudományban. = Valóság. 17. 1974. 3. 32-48. p. /nyelvészeti str.-ról is/

- 209/ Zsilka János: Strukturalizmus és ideológia. = M. Tudomány. 81/19/.1974. 2. 95-99. p.
- 210./ Zsilka János: The Structure of Meaning. = Acta Linguistica. 22.1973. 1-2. 19-50. p.
A jelentés strukturája.

Szemantika, szintaktika, szemiotika

- 211./ Coquet, J.-C.: La relation sémantique sujet-objet. = Langages.8. 1973. 31. 80-89.p.
Az alany-tárgy szemantikai kapcsolata.
- 212./ Coquet, J.-C.: Sémiotique. = Langages.8.1973. 31. 3-12.p. Szemiotika
- 213./ Culicover, P.W.: On the coherence of syntactic description. = Journal of Linguistics.9. 1973. 1. 35-52. p.
A szintaktikai leírás következetességéről.
- 214./ Dombrovskij, Znak i szmüszl. = Voproszű Jazükoznaniya. 1973. 6. 22-32. p. /Jel és gondolat/
- 215./ Georgiev, V.I.: L'interdépendence de la syntaxe et de la morphologie. = La Linguistique 9. 1973. 2. 51-58. p.
A szintaxis és morfológia kölcsönös összefüggése.
- 216./ Graglia, F.: Perspectives nouvelles de la recherche en sémantique. = Les Langues modernes. 67. 1973. 4. 433-434. p.
A szemantikai kutatás új perspektívái. /rec./
- 217./ Gyimesi Éva Cs.: A ki nem mondható megfogalmazása. = Korunk. 23. 1973. 12. 1835-1842. p.
- 218./ Lehiste, I.: Phonetic disambiguation of syntactic ambiguity. = Glossa.7.1973. 2. 107-122.p.
A szintaktikai kétértelműségnek fonetikai nem kétértelműsége.
- 219./ Martinet, A.: Conventions pour une visualisation des rapports syntaxiques. = La Linguistique. 9. 1973. 1. 5-16. p.
Konvenciók a szintaktikai kapcsolatok ábrázolásában.
- 220./ Naert, P.: L'"Arbitraire" du signe. = Word.23. 1967. 1-3. 422-427. p.
A jel önkényessége.
- 221./ Schwartz-Popa-Burca, L.: The Contextual Dependency of the Meaning. Two Possibilities of its Mathematical Modelling. = Cahiers de Linguistique Theory et Appliquée 10.1973. 1.57-61. p. Bibliogr. 61. p.
A jelentés szövegtől való függősége. Matematikai modelljének két lehetősége.
- 222./ Seboek, T.A.: "Szemiotika" i rodstvennue terminü. = Voproszű Jazükoznaniya. 1973. 6. 44-53.p.
"Szemiotika" és rokon terminusok".

- 223./ Szljuszareva, N.A.:
Problemü lingviszti-
cseszkoj szematiki. =
Voproszú Jazükoznaija
1973. 5. 13-23. p.
A nyelvészeti szemantika
problémái.
- 224./ Sommerfeldt, K.E.:
Satzsemantik und Modalität
= ZPhSK. 26. 1973. 3-4.
284-296 p.
Mondatszematika és moda-
litás.
- 225./ Szürovatkin, Sz.N.:
Znacsenie vüszkazünavija
1973. 5. 43-49. p.
/A beszédmegnyilatkozás
jelentősége és a nyelv funk-
ciója a szemiotikai ér-
telmezésben./
- 226./ Vardul, I.Ě. Ob izucsenii
szemanticeszkogo aszpekta
jazüka. = Voproszú Jazükoznai
ja. 1973. 6. 9-21. p.
A nyelv szemantikai aspektusá-
nak tanulmányozásáról.

Beszéd, prozódia, fonetika, fonológia

- 227./ Barysnikova, K.K.: Aspect
linguistique des recherches
phonostylistique. = ZPhSK.
26. 1973. 3-4. 304-311.p.
A fonostilisztikai kutatás
nyelvészeti szempontja.
- 228./ Crystal, D.: Non-segmental
phonology in language
acquisition: a review of the
issues. = Lingua. 32. 1973.
1/2. 1-45. p. Bibliogr. 35-45.
Nem szegmentális fonológiai
a nyelv elsajátításában: az
irodalom áttekintése.
- 229./ Ducrot, O.: La Commutation
glossématique et en phonologie
= Word, 23. 1967. 1-3. 101-121.p.
A helyettesítés a glosszematiká-
ban és a fonológiában.
- 230./ Falc'hun, F.: Point de vue
structuraliste en phonétique
expérimentale. = Word, 23.
1967. 1-3. 138-149.p.
Strukturalista szempontok a
kísérleti fonetikában.
- 231./ Fónagy Iván: Poids sémantique
et "poids phonique". = La
Linguistique. 9. 1973. 2.
5-36. p.
Szemantikai súly és "hang-súly"
- 232./ Kassai Ilona: A magánhangzó-
mennyiség és ahangszín össze-
függése a mai magyar köznyelv-
ben. = Nyelvtud. Közl. 75.
1973. 1. 57-75.p.
- 233./ Kortlandt, F.H.H.: The
Identification of phonemic units
= La Linguistique. 9. 1973. 2.
119-130. p.
A fonetikai egység azonosítása.
- 234./ Lazaroiu, A.: Synthétiseur
de parole destiné aux reche-
en phonétique. =
Revue Roumaine de
Linguistique, 18. 1973. 6.
551-564.p.
Synthétiseur a fonetikai
kutatásra szánt beszéd vizs-
gálatára.
- 235./ Lightfoot, M.J.: Accent and Time
in Descriptive Prosody, = Word.
26. 1970. 1. 47-64.p.
Szóhangsúly és szünet a leíró
prozódiában.

- 236./ Malkiel, J.: Deux frontieres entre la phonologie et la morphologie en diachronie. = *Langages*. 8. 1973. 32.79-87.p.
Két szakasz a fonológia és a morfológia között a diakroniában.
- 237./ Miron, M.S.: Pronunciation and Phonemic Structure in Learning. = *Linguistics*. 115. 1973. nov. 67-92.p.
Kiejtés és fonematikus struktúra a tanításban.
- 238./ Nash, R.: Soviet Work on Intonation, 1968-1970. with additional bibliography including 1971. = *Linguistics* 113. 1973. oct. 63-104.p.
Szovjet művek az intonációról 1968-1970. bibliográfiával kiegészítve.
- 239./ Rivara, R.: Pour une description intégrée de l'intonation = *Linguistics*. 117. 1973. dec. 59-76.p.
Az intonáció egységes leírásáért.
- 240./ Skousen, R.: On limiting the number of phonological description. = *Glossa*. 7. 1973. 2. 167-178.p.
A fonológiai leírások számának korlátozásáról.
- 241./ Souza, R.de- Kempf, G.M.: De l'unité phonétique: phone, segment trait: = *La Linguistique*. 9. 1973. 2. 59-82.p.
A fonetikai egységről: hang, szegmentum, jel.
- 242./ Swadesh, M.: The Problem of Consonantal Doublets in Indo-European. = *Word*, 26. 1970. 1. 1-16. p.
A kettős mássalhangzó problémája az indo-európai nyelvekben.
- 243./ Szabó Csaba: Nyelv és prozódia. = *Korunk*. 23. 1972. 12. 1821-1834.p.
- 244./ Todorov, T.: Connaissance de la parole. = *Word*, 23. 1967. 1-3. 500-517.p.
A beszéd ismerete /tanulmányozása/
- 245./ Venneman, T. - Ladefoged, P.: Phonetic features and phonological features. = *Lingua*. 32. 1973. 1/2. 61-74.p.
Fonetikai tulajdonságok és fonológiai tulajdonságok.
- 246./ Wacha Imre: Az elhangzó beszéd szövegfonetikai eszközeinek rendszere és összefüggései. = *Nyelvtud.Közl.* 75. 1973. 1. 77-102.p.

Alkalmazott nyelvészet, nyelvstatisztika, fordítás
szocio- és pszicholingvisztika stb.

- 247./ Ambrozy Denise: Bábel tornya körül. = *Delta*, 7. 1973. 11. 22-25.p. gépi fordítás a számítógépek "nyelve"
- 248./ Celan, E.-Marcus, S.: Len diagnostic comme langage I. = *Cahiers de linguistique Théorique et appliquée*. 10. 1973. 2. 163-173.p.
A nyelv mint diagnózis.

- 249./ Ferguson, Ch. A.: Applied Linguistics. = - -: Language Structure and Language Use. Stanford, 1971. 135-148.p.
Alkalmazott nyelvészet
- 251./ Gardus J.: A fordítástechnika tanításának néhány kérdése. = Korszerű szakszövegoktatás. Miskolc, 1972. 24-70. p.
- 253./ Kandler, Günther: Angewandte Sprachwissenschaft. = Wirkendes Wort I. Düsseldorf 1962. 89-103.p. 5796.
Alkalmazott nyelvtudomány
- 255./ Lecointre, S.: - Galliot, J.: Le changement Linguistique: problématiques nouvelles. = Langages, 8. 1973. 32. 7-26.p.
Nyelvi fordulat: új problémák.
- 257./ Török Pál: A fordítás helye és szerepe a szakszövegoktatásban. = Korszerű szakszövegoktatás, Miskolc, 1972. 136-143.p.
- 250./ Gamaleja, N.: Methodische Hinweise zur Übersetzung technischer Texte in die Fremdsprache. = Fremdsprachen. 17. 1973. 4. 245-249. p.
Módszertani utalások a technikai szövegek idegen nyelvre való fordításához.
- 252./ Kahn, F.: Traduction et linguistique. = Cahiers Ferdinand de Saussure. 27. 1970-1972. 21-42.p.
Fordítás és nyelvészet.
- 254./ Kelemen József: A gépi adatfeldolgozás és szöveg-elemzés néhány kérdése a "hagyományos" és a "modern" nyelvtudomány szemszögéből. = M. Tudomány 80. U.f. 18. 1973. 833-835.p.
- 256./ Nikol'szkij, L. B.: O predmete sociolingvisztiki. = Voproszű Jazükoznanija. 1974 1. 60-68.p.
A sociolingvisztikáról.

Kétnyelvűség, kontrasztivitás, interferencia, indo-európai, iráni, urali nyelvek ált.

- 258./ Desnickaja, A. V.: Language Interferences and Historical Dialectology. = Linguistics. 113. 1973. oct. 41-52.p.
Nyelvi interferencia és történeti dialektológia.
- 259./ Doehring, H. G.: Konfrontative Untersuchungen deutscher und vietnamesischer Satzstrukturen. = Deutsch als Fremdsprache. 10. 1973. 6. 373-374.p.
A német és vietnami mondat szerkezet összehasonlító vizsgálata.
- 260./ Edel'man, D. I.: O konsztrukcijah predlozsenija v iranszkih jazükah = Voproszű Jazükoznanija. 1974. 1. 32-34.p. Az iráni nyelvek mondat szerkezetéről.
- 261./ Ferguson, Ch. A.: Background to Second Language Problems. = - -: Language Structure and Language Use. Stanford, 1971. 61-70. p.
A második nyelv problémáinak háttere.

- ./ Ferguson, Ch.A.: Contrastive Analysis and Language Development. = - -: Language Structure and Language Use. Stanford, 1971. 233-248.p.
Kontrasztív analízis és nyelvi fejlődés
- ./ Garde, P.: Contraste accentuel et contraste intonational. = Word, 23. 1967. 1-3. 187-195.p.
Kiejtési kontraszt és intonációs kontraszt. /magyar nyelv is/
- ./ Karlin, A.L.: Zur Frage der Bekämpfung der externen Interferenz auf lexischer Ebene. = Deutsch als Fremdsprache. 10. 1973. 5. 309-314.p.
A külső interferencia ellenhatásának kérdése a lexika síkján.
- ./ Kiss Lajos: Szlavisztika és magyar nyelvtudomány. = Nyr. 97. 1973. 3. 257-265.p.
- ./ Korponay Béla: A magyar -ódi, -ődik képzős igék angol megfelelői. = M.Nyelv. LXIX. 1973. 3. 341-347.p.
- ./ Nagy Sándorné - Mundt Thomasné: Az anyanyelvi interferencia hatásának csökkentése a német igenvonzatok használatánál a laboratóriumi gyakorlatrendszer segítségével. = Idegen Nyelvek Tan. 1974. 1. 15-20.p.
- ./ Rolfe, O.W.: Grammatical Frequency and Language Teaching: Verbal Categories in French and Spanish. = Word, 24. 1968. 1-3. 410-417.p.
Grammatikai frekvencia és nyelvoktatás: igei kategóriák a franciában és a spanyolban.
- ./ Stormowska, Jadwiga E.: Nominale "Halbsuffixe" im Deutschen und Polnischen. = Deutsch als Fremdsprache. 10. 1973. 4. 207-211.p.
Nominális "félképzők" szabad morfémák/ a németben és a lengyelben.
- 263./ Ferrell, J.: On Some Conditional Clause Indicators in Slavic and Germanic Languages. = Word, 24. 1968. 1-3. 99-111. p.
Néhány feltételes mondatra utaló struktúra a szláv és germán nyelvekben.
- 265./ Haggis, M.B.: Un cas de trilinguisme. = Lang. Linguistique. 9. 1973. 2. 37-50.p.
A háromnyelvűség egy esete.
- 267./ Kiparsky, P.: The Inflectional accent in Indo-European. = Language 49. 1973. 4. 794-849.p.
A ragozás hatása a kiejtésre /hajlító kiejtés/ az indo-európai nyelvekben.
- 269./ Komlósy András: A mélyszerkezet bővitményei és az ergativitás néhány kérdése. = Nyelvtud. Közl. 75. 1973. 1. 155-175.p.
- 271./ Lizanec, P.N.: A nyelvföldrajzi aspektus a nyelvek közötti kapcsolatok vizsgálatában. = Nyelvtud. Közl. 75. 1973. 1. 103-122.p.
- 273./ Piotrovskij, R.G.: Lingviszticzeszkije ocenki raszhozsdenija blizkorodsztvennüh jazükovl = Voproszű Jazükoznanija. 1973. 5. 36-42.p.
A közeli rokonságban álló nyelvek eltéréseinek nyelvészeti értékelése.
- 275./ Schade, W.: Zur Verwendung des Kontextes bei der Auswahl von Wörterbuchäquivalenten. = Fremdsprachen. 17. 1973. 4. 239-245.p.
A kontextus felhasználása a szótári megfelelés kiválasztásánál.

- 277./ Vago, R.M.: Abstract vowel harmony systems in Uralic and Altaic languages. = Language. 49. 1973. 3. 579-605.p. Bibliogr.602-605.p. Absztrakt magánhangzó illeszkedés az urali és altáji nyelvekben.
- 278./ Yaemohammadi, L.: Problems of Iranians in Learning English Reported Speech. = IRAL. 11. 1973. 4. 357-368.p. Az irániaiak problémái az angol függő beszéddel kapcsolatban.

Magyar nyelv

Hungarica anyag

- 279./ Benkő László: Összeesküdtem. = Irod.Szle. 17.1974. 2. 151-155.p. Egy nyelvész gondjai, gondolatai olvasás közben.
- 280./ Czigány György: Nyelvünk humánuma. = M.Nemzet.1974. jan. 6. 12.p.
- 281./ Erdődy János: Irógép. Nyelvünk "elnyúlósodása". = Élet és Irod. 18.1974.5. 15.p.
- 282./ Hankiss János: A magyar irodalom világhelyzete. = Fenno-Ugrica.V.A. Tallin, 1936. 5. közl. 1-12.p. 5771.
- 283./ Hetzron, Robert: Des Complements obligatoires en hongrois. = Word. 25. 1973. 1-3. 140-154.p. A kötelező vonzatok a magyarban.
- 284./ Inczeffi Géza: A pontosvessző használatáról. = Nyr. 97. 1973. 3. 272-278.p.
- 285./ Katz, H.: Noch einmal zur Frage der Entwicklung der finnisch-ugrischen Affrikaten und Sibilanten im Ugrischen. = Szovetszkoe Finno-Ugrovedenie. 9. 1973. 4. 273-289.p. Még egyszer az ugor nyelvekben levő finnugor affrikáták és szibilánsok fejlődésének kérdéséhez.
- 286./ Kiss Jenő: Zur synchronischen Suffixforschung in der Finnugristik. = Szovetszkoe Finno-Ugrovedenie. 9.1973. 4. 237-241.p. A szinkron szuffixumkutatásról a finnugrisztikában.
- 287./ Kövesi Magda A.: Finnisch für Ungarn. Probleme der Zielsprache = Suomalais-Ugrilaisen Seuran Aikakauskirja.72. 1973. 197-209.p. Finn nyelv magyaroknak. A célnyelv problémája.
- 288./ Kubinyi László: Német jövevényigéink egy csoportjáról. = M.Nyelv. LXIX. 1973. 3. 287-296.p.
- 289./ Lőrincze Lajos: Nyelvszokás és nyelvi norma. = M.Nyelv LXIX. 1973. 3. 266-275.p.
- 290./ Nagy Károly: Külföldi magyartanításunk módszereinek kialakításáról. = Magyar-tanítás. 16. 1973. 6. 280-283.p. Bibliogr.
- 291./ Papp Ferenc: Hang, fonéma, betű, és a teljes magyar ábécé. = Nyr. 97. 1973. 3. 324-331.p.
- 292./ Papp Ferenc: Tőszókincsünk etimológiai rétegenkénti hangstatisztikája. = Nyelvtud. Közl. 75. 1973. 1. sz. 3-39.p.

- 293./
Péchy Blanka: Idegen szókincs
ejtése és fonetikus írása.
= M. Nemzet 1974. jan. 13.
11.p.
- 295./
Ruffy Péter: Utazás a anya-
nyelv körül. Halotti beszéd.
= M. Nemzet.1974. jan. 6.
12.p.
- 297./
Szende Tamás: A beszédnorma
elméleti alapjairól. = Nyr.
97. 1973. 3. 315-324.p.
Bibliogr. 323-324.p.
- 299./
G. Varga Györgyi: Mondatér-
tékü kifejezésekből lett
szavak egy csoportjáról.
/A nefelejcs-félék/. = M.
Nyelv. LXIX. 1973. 3. 315-
324.p.
- 301./ Vöő István: A bánsági
nyelvjárástípusok e-zése.
= Nyelv- és Irodatud.Közl.
17. 1973. 2. 211-221.p.
- 294./
Ruffy Péter: Utazás az anyanyelv-
körül. = M. Nemzet 1973. nov.
25. vasárnap 9. p.
- 296./
Somos Béla: Csak magyarul. =
Köznevelés. 30. 1974. 8. 13-14.p.
- 298./
Telegdi Polgár István: Nyelvmű-
velés - két fronton? = Élet és
Irod. 18. 1974. 5.34. p.
- 300./
Varga Sándor: A Prágai Magyar
Kultúra. = Népszabadság. 32.1974.
jan.8. 7.p.
- 302./
Vörös József: Az igekötő szó-
rendjének mondatjelentés-meg-
különböztető szerepe. = M.
Nyelvőr. 97. 1973. 4. 416-422.p.

Nyelvtanítás elmélete

/nyelvi kompetencia, országismeret, nyelvtan,
nyelvkönyvek, kétnyelvűség, nyelvtanár/.

- 303./
Aganin, R.A.: Szlovar ucsebnika
i ucsebnue szlovari. = Rusz-
szkij Jazük v Nacional'nüj
Skola. 1974. 1. 16-24.p.
A tankönyv szótára és tanköny-
vi szótárak.
- 304./
Apelt, W.: Grundprobleme der
Fremdsprachen-psychologie /3.
Teil/. = Deutsch als Fremdsprache.
10. 1973. 5. 257-266.p.
Az idegennyelv oktatásának
pszichológiája
- 305./
Balogh Gyuláné: Az idegennyelvi
oktatás tananyagának korszerű-
sítése. = Felókt. Szle. 23.
1974. 1. 52-54.p.
- 306./
Birkmaier, E.M.: Extending the
Audiolingual Approach. =
Language Learning. Bloomington.
1966. 122-139.p. 5797.
Az audiolingualis megközelítés ki-
terjesztése.

307./

Bognár József: A nyelvtanítás
- nyelvtanulás problémái. =
Pedagógusképzés. 1. 1973.
1. 16-37.p. Bibliogr. 37.p.

309./

Cook, V.J.: The Comparison
of Language Development in
Native Children and Foreign
Adults. = IRAL. 11. 1973.
1. 13-28.p.

A nyelvi fejlődés összehason-
lítása hazai gyerekeknél és
külföldi felnőtteknél.

311./

David, J.: L'utilité
pédagogique de la notion de
valence. = Les Langues
Modernes. 67. 1973. 4. 435-
437.p.

A valencia fogalmának peda-
gógiai haszna.

313./

Dunnett, C.W.: Objectice
Course Design. = Programmed
Learning and Educational
Technology. 10. 1973. 6.
364-372.p.

Nyelvtanfolyamok objektív ter-
vezése.

315./

Dvoretzky, S.: Nyelvtanítási
módszerek összehasonlító
vizsgálata a Göteborgi Egye-
temen. /En avhandling om
språkinläring./ = Utbildnings-
tidningen. 1973. 1. 17-18.p.
Kulf.Ped.Inf. 1973. 9-10.
893-894.p.

317./

Ferguson, Ch.A.: Problems of
Teaching Languages with
Diglossia. = - -: Language
Structure and Language Use.
Stanford. 1971. 71-86.p.
A nyelvtanítás problémái két-
nyelvűség esetén.

308./

Carroll, J.B.: Implications of
Aptitude Test Research and
Psycholinguistic Theory for
Foreign-Language Teaching. =
Linguistics. 112. 1973. sept.
5-14.p.

Képességvizsgálat és a pszicho-
lingvisztikai elméletek alkal-
mazása az idegennyelv tanításában.

310./

Dannequin, Cl.: Syntaxe et séman-
tique dans l'acquisition du langage.
= Études de Linguistique Appliquée.
1973. 11. 77-83.p.

Szintaxis és szemantika a nyelv-
oktatásban.

312./

Debyser, F.: La mort du manuel et
le déclin de l'illusion méthodo-
logique. = Le Français dans le Monde.
13. 1973. 100. 63-68.p.

A kézikönyv halála és a módszerta-
ni illúziók hanyatlása.

314./

Dürr, R.: Die Furcht vor den
Inhalten - Zur Dialektik von Form
und Inhalt in Linguistik und
Sprachdidaktik. = Sprache im
technischen Zeitalter, 48. 1973.
309-321.p.

Félelem a tartalomtól - a tartal-
om és forma dialektikája a nyelv-
vészetben és nyelvtanításban.

316./

Ferguson, Ch.A.: Linguistic Theory
and Language Learning. = - -:
Language Structure and Language
Use. Stanford, 1971. 97-112.p.
Nyelvelmélet és nyelvtanítás.

318./

Fischman, J.: Enseignera-t-on encore
les langues en l'an 2000? = Le
Français dans le Monde. 1973. 100.
11-14.p. Tanítanak-e még 2000-ben
nyelvet?

319./

Gelharague, R.: Volume et place de la grammaire dans l'heure d'enseignement = Les Langues Modernes. 67. 1973. 4. 547-551.p.
A nyelvtan helye és terjedelme az oktatási órán.

321./

Heddesheimer, Ch.: Vers une theorie de l'enseignement de la grammaire. = Les Langues Modernes. 67. 1973. 4. 502-512.p.
A nyelvtan oktatásának elmélete felé.

323./

Jakobovits, L.A.: Vers une nouvelle philosophie de l'enseignement des langues. = Le Francais dans le Monde. 13. 1973. 100. 36-44.p.
A nyelvtan oktatás új filozófiája felé.

325./

Lademann, N.: Zur Bedeutung der wahrnehmungstechnischen Komponenten in Unterrichtsmittelkomplexen für den Fremdsprachenunterricht. = Deutsch als Fremdsprache. 10. 1973. 5. 273-280.p.
Az érzékelési komponensek jelentősége az idegennyelv- oktatás oktatási eszközeinek együttesében.

327./

Matveev, B.I.: E.M.
Veresagin, V.G. Kosztomarov: Jazük i kultura. Lingvosztranovodenie v prepodavanii ruszszkogo jazüka kak inosztrannogo. = Ruszszkij Jazük v Nacional'noj Skole. 1974. 1. 92-96.p.
Országismeret az orosz nyelv idegeneknek szánt oktatásában.

320./

Hassan, A.: Der Behaviorismus und der Fremdsprachenunterricht = Sprache im technischen Zeitalter. 48. 1973. 321-341.p.
Behaviorismus és idegennyelv- oktatás

322./

Heinisch, R.: Landeswissenschaftliches Kolloquium an der Sektion Theoretische und angewandte Sprachwissenschaft der Karl-Marx-Universität Leipzig. = Deutsch als Fremdsprache. 10. 1973. 6. 371-373.p.
Országismereti kollokvium a lipcsei Karl Marx Universität elméleti és alkalmazott nyelvészeti tanszékén.

324./

Jäger, G.: Zur Diskussion über das Verhältnis von Sprachwissenschaft und Fremdsprachenunterricht aus linguistischer Sicht. = Deutsch als Fremdsprache. 11. 1974. 1. 25-33.p.
A nyelvtudomány és idegennyelv- oktatás kapcsolatáról folyó vitához nyelvészeti szempontból.

326./

Marty F.: Objectivity and the Foreign Language Teacher. = Language Learning. Bloomington. 1966. 108-121.p. 5795.
Objektivitás és az idegennyelv tanára.

328./

Mueller, Klaus A.: Judging the Competency of Teachers on the Performance of Their Students. = The Modern Language Journal. 1972. 56. 1. 10-13.p.
A tanárok rátermettségének megítélése a tanulók teljesítményének alapján.

329./

Novikov, L.A.: Učebnue szlovári, ih szpecifika i tipü.= Ruszszkij Jazük v Nacionalnoj Skole. 1974. l. 8-16.p.
Iskolai szótárak, sajátosságai és típusaik.

331./

Renshaw, J.P.: Foreign language and intercultural studies in present-day college curricula.= The Journal of Higher Education. 1972. 4. 295-302.p. Idegen nyelvi és interkulturális tanulmányok a mai amerikai főiskolákon.
ism. Felsőokt. Szakirod. Tájék. B. 10. 1973. 1. 58.p.

333./

Siebold, J.: Lexikkentnisse müssen disponibel sein.= Fremdsprachenunterricht. 18. 1974. 2. 80-88.p.
Lexikai ismeretek szükségesek.

335./

Switalla, B.: Sprachkompetenz als Handlungskompetenz. Aspekte einer sociolinguistischen Deutschdidaktik. = Linguistik und Didaktik. 4. 1973. 2. 186-203.p.
Bibliogr. 203.p.
A nyelvi kompetencia mint cselekvéskompetencia.

337./

WEISGERBER, Leo: Grammatik im Kreuzfeuer.= Wirkendes Wort I. Düsseldorf, 1962. 195-205.p. 5796.
Nyelvtan keresztüzben.

330./

Paál Ákos: Vizuális nevelés - a gondolkodás nevelése. = Pedagógiai Szle. 23. 1973. 11. 1012-1018.p.

332./

Schwarze, Ch.: Zu Forschungsstand und Perspektiven der linguistischen Textanalyse.= Linguistik und Didaktik 4. 1973. 3. 218-231.p.
A nyelvi szövegelemzés kutatásának helyzete és perspektívái.

334./

Stevens, P.: La formation des professeurs de langues.= Le Français dans le Monde. 13. 1973. 100. 77-84.p.
A nyelvtanárak képzettsége.

336./

Weingartner, Ch.: The Most Common Obstacle to Learning: Teaching.= ETC. 30. 1973. 3. 295-300.p.
A tanulás leggyakoribb akadály: a tanítás

338./

Weisberger, Leo: Das Wagnis der Grammatik.= Wirkendes Wort I. Düsseldorf, 1962. 329-342.p. 5796.p.
A nyelvtan kockázata.

339./ Zehnacker, J.: Théories linguistiques et progression pédagogique.= Les Langues Modernes. 67. 1973. 4. 438-439.p.
Nyelvelméletek és pedagógiai haladás.

A Könyvtár új nyelvészeti kézikönyvei

Dictionary of Language and Linguistics. Ed. R.K. Hartmann and F.C. Stork. London. 1972. Appl. Sci. Publ. LTD. 302.p.

/Pl. egy oldal szavai: monomorphemic, monopersonal verb, monophonemic, monophthong, monophthongisation, monosemy, monosyllabic, monosyllabism, monosyllable, monosystemic, monumental writing, mood, mora, morph, morpheme, morpheme alternant, morpheme word, morphemic, analysis./

Dictionnaire de linguistique. Paris, 1973. Larousse. 516.p.

/Pl. egy oldal szavai: modele, modificateur, modification, modifier, modiste, modus, momentané, moneme, monolingue, monophonématique, monophthongaison, monophthongue, monosémique, monosyllabe, monotonisation/

Lewandowski, Th.: Linguistisches Wörterbuch I. Heidelberg. 1973. Quelle u. Meyer. 361. p. /Bibliogr. a szócikkek végén/

/Egy oldal szavai: komplementäre Distribution, Komplex komplexer Satz komplexes Symbol, Komponente, Komponentanalyse/

Eppert, H.: Lexikon des Fremdsprachenunterrichts. Bochum, 1973. Verl. Kamp. 354 p.

/Egy oldal szavai: Morphemik, Morphologie, Morphonologie, Morphonemik, Morpho-Phonologie, Motivation/

Ducrot, O. - Todorov, T.: Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage. Paris, 1972. Seuil. 470. p.

/Témakörök: Les écoles, Les domaines, Les concepts méthodologique, Les concepts descriptifs és egy index des termes/

Martinet, A.: Le langage, Paris. 1968. NRF. 1525.p.

/Témakörök: Le langage, La communication, La langue, L'acquisition du langage par l'enfant, Les désordres du langage, Les fonctions secondaires du langage. Les représentations graphiques du langage, Le langage et les groupes humains, L'évolution des langues, Quelques types de langues, les langues dans le monde d'aujourd'hui, Les familles de langues/